

Číslo: 6066/2023-2024

SPRÁVA

o výsledkoch školskej inšpekcie

vykonanej v dňoch od 15. 01. 2024 do 19. 01. 2024

Názov kontrolovaného subjektu	
Obchodná akadémia Mareka Frauwirtha, Tajovského 25, Banská Bystrica	
Zriaďovateľ	Banskobystrický samosprávny kraj

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

Mgr. Lívia Žuffová, riaditeľka školy

Mgr. Elena Maslíková, zástupkyňa riaditeľky školy

V súlade s poverením na **komplexnú** inšpekciu č. 6066/2023-2024 zo dňa 10. 01. 2024 **inšpekciu vykonali:**

RNDr. Iveta Krupová, školská inšpektorka, ŠIC Banská Bystrica

Ing. Lenka Kováčová, školská inšpektorka, ŠIC Banská Bystrica

PaedDr. Daniel Uhrík, školský inšpektor, ŠIC Banská Bystrica

Ing. Jana Rolincová, školská inšpektorka, ŠIC Banská Bystrica

Ing. Lucia Vojčíková, školská inšpektorka, ŠIC Banská Bystrica

Mgr. Anna Zvaríková, školská inšpektorka, ŠIC Banská Bystrica

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Stav a úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu, pedagogického riadenia a podmienok výchovy a vzdelávania v strednej odbornej škole.

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Kontrolovaným subjektom bola štátna stredná odborná škola s vyučovacím jazykom slovenským (VJS), v ktorej sa v štvorročnom študijnom odbore (ŠO) 6317 M obchodná akadémia v 16-tich triedach vzdelávalo 323 žiakov. Do systému duálneho vzdelávania škola nebola zapojená. Škola evidovala 7 žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP), všetci boli so zdravotným znevýhodnením (ZZ) a 1 žiak sa vzdelával podľa individuálneho učebného plánu. Žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia (SZP), marginalizovanej rómskej komunity (MRK) ani s intelektovým nadaním škola neevidovala. Výchovno-vzdelávací proces zabezpečovalo 28 pedagogických zamestnancov (PZ), z nich 6 na čiastočný pracovný úväzok a 1 odborný zamestnanec (školská psychologička)

na čiastočný úväzok. Škola nezamestnávala pedagogického asistenta, školského špeciálneho ani sociálneho pedagóga. Počet odborných zamestnancov školy vzhľadom na počet evidovaných žiakov so ŠVVP bol podľa vyjadrenia vedenia školy postačujúci, riaditeľka školy vyjadrila záujem zamestnať školskú psychologičku na plný úväzok. Na podporu inkluzívneho vzdelávania bol v aktuálnom školskom roku zriadený podporný tím, ktorý tvorili školská psychologička, výchovná poradkyňa a školská koordinátorka vo výchove a vzdelávaní (koordinátorka prevencie).

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

PRIEBEH VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Školská inšpekcia zisťovala stav edukácie na základe výsledkov 51 hospitácií na 59 vyučovacích hodinách (VH). Vo všeobecnom vzdelávaní vykonala 25 hospitácií na 25 VH, v odbornom teoretickom vzdelávaní 13 hospitácií na 13 VH a v praktickom vyučovaní vykonala 13 hospitácií na 21 VH realizovaných skupinovú formou výučby.

TEORETICKÉ VYUČOVANIE – VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE

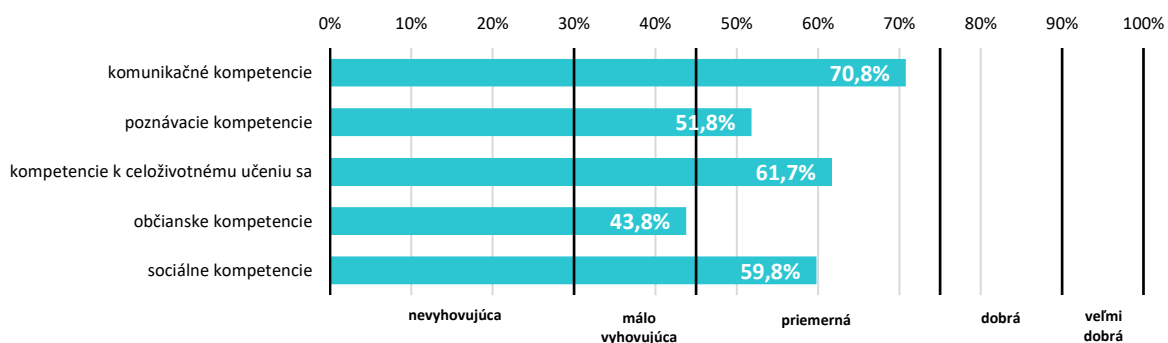
Slovenský jazyk a slovenská literatúra

Vo svojich reakciách počas riadených rozhovorov a pri samostatnom prezentovaní myšlienok žiaci na väčšine VH (81,3 %) preukázali zručnosť komunikovať plynule a spisovne, ich výroky týkajúce sa preberaného učiva boli logické a zmysluplné. Po indikovaní štylistickej chyby svoje prehovory dokázali korigovať, preformulovať a využiť adekvátnu slovnú zásobu s primeranou terminológiou. Na kultivovanosť ich prehovorov mal pozitívny vplyv aj pokojný, artikulačne i štylisticky vhodný jazykový vzor učiteľiek. Na takmer všetkých VH mali možnosť pracovať s čítaným, ojedinele i počúvaným literárnym textom, na 1 VH využili text, ktorý písali ako nácvičný diktát. Pozitívnym príkladom a inšpiráciou bola interpretácia a analýza autorskej básne žiačky vo 4. ročníku. So všetkými textami žiaci aktívne pracovali podľa vopred pripravených úloh prevažne individuálne, zriedkavo v skupinách. Pri kontrole správnosti ich odpovedí v riadených rozhovoroch oslovení žiaci preukázali svoje porozumenie obsahu textu, vedeli vyhľadať požadované informácie¹. Dokázali vyvodiť charakteristiku literárnych postáv i lyrického subjektu, vysvetliť ich vzájomné vzťahy i postoj k udalostiam spracovaným v umeleckých dielach. Celkovú úroveň **komunikačných kompetencií** (70,8 %; Graf 1) mierne znižovala nedôsledná stimulácia žiakov k posudzovaniu a hodnoteniu textov, nižšia miera komplexnosti ich vyjadrovania vyžadujúca časté doplňujúce otázky, na niektorých VH i slabá spontánnosť ich reakcií. **Poznávacie kompetencie** (51,8 %; Graf 1) si s podporou materiálnych didaktických pomôcok (čítanky, pracovné listy) rozvíjali najmä prostredníctvom úloh zacielených na zapamätanie poznatkov (90 %) a ich aplikáciu v známych kontextoch (87,5 %). Analytické myslenie pri myšlienkových rozboroch motívov preberaných literárnych diel, ich porovnávanie s inými dielami s identifikáciou znakov literárneho smeru, ako i rozlišovanie slovných druhov vo vetách zvládli žiaci na viac ako dvoch tretinách VH (68,8 %). V nižšej kvalite (50 %) dokázali posúdiť postoj rozprávača, vyvodzovať autorský zámer interpretovaných diel v súvislostiach s reálnymi historickými udalosťami, odôvodniť emócie a správanie literárnych postáv alebo posúdiť správnosť tvrdení o prídavných menách. Úlohu charakterizovať literárneho hrdinu metódou cinquain žiaci nezvládli kvôli nedostatku času. Iné tvorivé úlohy stimulujúce myšlienkovú alebo jazykovú kreativitu nemali možnosť riešiť. Úroveň rozvoja

¹ určiť miesto a čas deja, literárnych hrdinov, umelecké prostriedky, metriku, jazykový štýl, slohový postup, slovné druhy a ich gramatické kategórie.

kognitívnych procesov negatívne ovplyvňovala nedôslednosť pri formulácii jasných výchovno-vzdelávacích cieľov, ako i len ojedinele uplatnené podporné stimuly pri inkluzívnom vzdelávaní žiakov s nerovnakými schopnosťami alebo úrovňou vedomostí. Tradičnosť a nízku mieru inovovania vyučovacích stratégií potvrdila i absencia úloh podporujúcich zmysluplné využívanie IKT žiakmi s výnimkou 1 VH. **Kompetencie k celoživotnému učeniu sa** (61,7 %; Graf 1) žiaci preukázali najmä svojim aktívnym prístupom k riešeniu stanovených úloh. V odpovediach na početné otázky vyhľadávali nové súvislosti v známych i nových kontextoch, čo ich podnecovalo ku kritickému a divergentnému mysleniu. Správnosť riešení však posudzovali takmer výlučne len učiteľky, práca s chybou nebola v dostatočnej miere využitá na rozvíjanie vnímavosti príčin vlastných alebo spolužiakových nedostatkov a na ich odstránenie. Autoevalvačné schopnosti (31,3 %) žiaci preukázali len pri individuálnom skúšaní, na zhodnotenie splnenia cieľa VH alebo na posúdenie práce svojich spolužiakov nedostali priestor. Výkony individuálne skúšaných žiakov zhodnotili i učiteľky, vrátane primeranej argumentácie a klasifikácie, v závere VH však zväčša absentovala komplexná a konštruktívna spätná väzba na výkony ostatných. Pri rozvíjaní **občianskych kompetencií** (43,8 %; Graf 1) žiaci zväčša dokázali vyjadriť svoj postoj, prevažne i s primeranou argumentáciou. Adresátom ich výrokov však boli najmä učiteľky, len zriedkavo mali príležitosť konfrontovať svoje názory so spolužiakmi, vyjadrovať im v diskusii svoju podporu alebo nesúhlasné stanovisko. **Sociálne kompetencie** (59,8 %; Graf 1) preukázali najmä ústretovou a slušnou komunikáciou s učiteľkami, vzájomným empatickým správaním a participáciou na vytvorení pozitívnej pracovnej klímy na všetkých VH. Ich ďalšiemu rozvoju však bránila dominantne uplatnená frontálna forma práce, ktorá im s ojedinelými výnimkami neumožnila pracovať v tímoch alebo vo dvojiciach.

Graf 1 Celková úroveň posudzovaných kompetencií žiakov v predmete slovenský jazyk a literatúra

Anglický jazyk (ANJ), biológia (BIO), matematika (MAT)

Učenie sa žiakov

Žiaci preukázali veku primerané **komunikačné zručnosti** (66,7 %; Graf 2) na väčšine VH v predmetoch anglický jazyk (ANJ), biológia (BIO) aj matematika (MAT). Svoj jazykový prejav si rozvíjali prevažne počas riadených rozhovorov, pohotovo a kultivovane reagovali na podnety učiteľov. Z dôvodu prevládajúcej frontálnej formy vyučovania najmä v ANJ a častého uplatňovania výkladu a zatvorených otázok v BIO však dostali menej príležitostí na samostatné súvislé rozvíjanie myšlienok. Informáciám získaným zo súvislých i nesúvislých textov

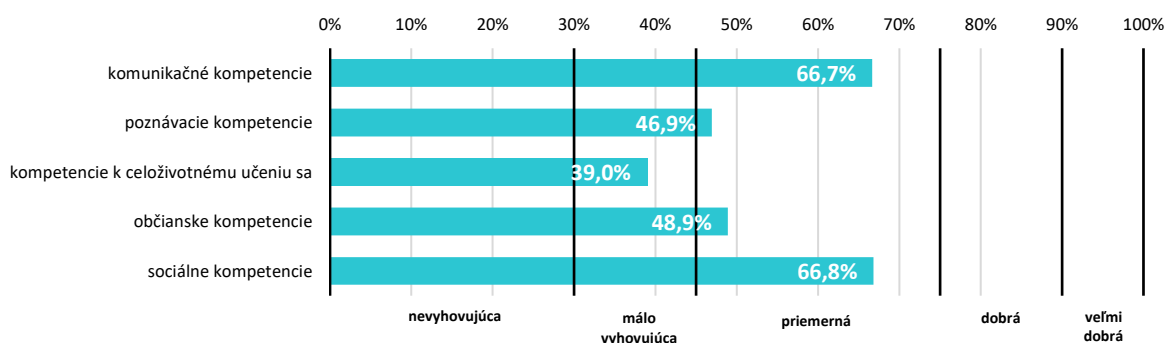
z printových² aj elektronických zdrojov³ rozumeli, dokázali rozlíšiť podstatné javy a súvislosti na vyriešenie úloh v MAT i BIO, ako aj reprodukovať cudzojazyčný obsah. Len na približne polovici VH prepájali svoje zistenia s osvojenými vedomosťami, svoje stanovisko k preberanej téme na základe interpretovaného textu formulovali len na 1 VH v ANJ. **Poznávacie kompetencie** (46,9 %; Graf 2) žiaci preukázali najmä pri úlohách na zapamätanie a aplikáciu, ktoré dominovali v priebehu všetkých VH. Analytické myslenie si zdokonaľovali na dvoch tretinách VH v predmetoch ANJ a MAT, pričom zväčša dokázali vybrať do viet obsahovo i gramaticky správne slová a jazykové štruktúry, rozlíšiť chybné výrazy a opraviť ich, stanoviť princíp tvorenia podmienkových viet, určiť obsah kruhového výseku, vypočítať kombinácie a variácie. Do riešenia niektorých úloh sa však zapájali len jednotlivci alebo ich žiaci bez výraznej pomoci učiteľov nevyriešili. V predmete BIO vedeli rozlíšiť a priradiť výroky súvisiace s činnosťou tráviacej sústavy, iné zadania na stimuláciu vyšších myšlienkových operácií boli uplatnené len minimálne. Úlohy podnecujúce hodnotiace úsudky boli sporadické (17,7 %), pričom v ANJ si ich zdokonaľovali pri tvorení vhodných reakcií v dialógoch na určenú tému a v MAT pri posudzovaní a odôvodňovaní rôznych výsledkoch výpočtov kružnicového oblúka. Tvorivosť si žiaci rozvíjali v minimálnej miere (11,8 %) pri rolových hrách v ANJ alebo pri tvorbe výrokov na zvolenú tému v MAT. **Kompetencie k celoživotnému učeniu sa** (39 %; Graf 2) boli rozvíjané na málo vyhovujúcej úrovni. Na všetkých VH žiaci k vyučovaciemu procesu pristupovali zodpovedne, spontánne prejavovali záujem o individuálne i skupinové učebné činnosti a plnili pokyny učiteľov. Kvalitu kompetencií však znižovala nízka frekvencia úloh na rozvoj vyšších myšlienkových operácií, slabá podpora žiakov zmysluplne pri ich riešení využívať IKT, ale najmä nedostatočne využitá práca s chybou, pri ktorej žiaci často neboli stimulovaní k jej odhaleniu, identifikovaniu príčin a spôsobov eliminácie. Najviac príležitostí k samostatnej kontrole správnosti riešenia príkladov⁴ dostali v predmete MAT. Zručnosti vyhodnotiť svoj pokrok v učení sa, pomenovať svoje silné a slabé stránky, prípadne nedostatky v porozumení nového učiva alebo vyjadriť sa ku kvalite práce spolužiakov neboli rozvíjané (1,5 %). Riadené dialógy viedli žiakov k formulovaniu názorov k nastoleným témam, čím si rozvíjali **občianske kompetencie** (48,9 %; Graf 2). Oslovení žiaci vo všetkých predmetoch dokázali verbalizovať svoj postoj, obhájiť a vysvetliť ho však mali možnosť len v ANJ a MAT. Len na tretine VH (35,3 %) dostali príležitosť reagovať súhlasne či nesúhlasne s výroky svojich spolužiakov s adekvátnou argumentáciou vo vzájomných triednych alebo skupinových diskusiách. **Sociálne kompetencie** (66,8 %; Graf 2) žiaci prejavili slušným správaním sa ku spolužiakom i učiteľom, ako i plným akceptovaním stanovených pravidiel bez náznaku nevhodných verbálnych či neverbálnych reakcií, čím vytvárali atmosféru bezpečia a príjemného pracovného prostredia. Na nevyhovujúcej úrovni však boli rozvíjané ich zručnosti pracovať v tíme, niesť zodpovednosť za spoločný výsledok a obhájiť ho pred ostatnými. Skupinová alebo párová práca bola využitá len na štvrtine VH (26,5 %), najmenej v predmete MAT, často len s krátkym vyhradeným časom neumožňujúcim naplniť ciele kooperatívneho vyučovania.

² učebnica, pracovný list;

³ odborný text z prezentácie, grafické schémy a nákresy orgánových sústav (dýchacia, tráviaca), audionahrávka;

⁴ kombinatorika; určovanie pravdivostnej hodnoty a negácie výrokov;

Graf 2 Celková úroveň posudzovaných kompetencií žiakov v teoretickom všeobecnom vzdelávaní

Vyučovanie učiteľom

Učitelia poskytovali **podporné stimuly pre učenie sa každého žiaka** v minimálnej miere (5,9%). Predĺžením času na vypracovanie úloh alebo individuálnymi konzultáciami rešpektovali potreby žiakov so ŠVVP, nediferencovaním úloh podľa individuálnych schopností jednotlivcov im však neboli vytvorené dostatočne stimulujúce podmienky pre inkluzívne vzdelávanie a primeraný pokrok vo vzdelávaní. Žiakov motivovali k učeniu sa účelným využívaním **učebných pomôcok**, zmysluplne zapojiť do vyučovacieho procesu IKT prostredníctvom interaktívnych cvičení však dokázali len v nízkej miere (23,5%). Na troch štvrtinách VH (76,5%) učitelia uplatňovali **efektívne vyučovacie stratégie**, a to najmä prostredníctvom vhodnej motivácie navodzujúcej vyučovanú tému, zadávaním úloh na aplikovanie vedomostí žiakov v reálnych situáciách a na rozvoj ich analytického myslenia. V menšej miere však podporovali u žiakov samostatné kritické myslenie, a to najmä z dôvodu dominantne zastúpených tradičných monologických (výklad) a dialogických metód (riadený rozhovor) a nízkou mierou uplatňovania bádateľských metód. Najmenej u žiakov rozvíjali ich hodnotiace zručnosti a tvorivosť.

Hodnotiace výroky boli málo motivujúce (5,9%), orientovali sa prioritne na všeobecné pochvaly bez vyváženého posúdenia konkrétnych výkonov, silných a slabých stránok. Klasifikáciu uplatnili a zdôvodnili len výnimočne.

Nevhodne stanovené alebo absentujúce výchovno-vzdelávacie ciele na viac ako polovici VH (58,8%) im neumožnili viesť žiakov k sebahodnoteniu a k porovnaniu pokrokov a vedomostí s ich optimálnou úrovňou.

Tabuľka 1 Hodnotenie úrovní sledovaných vyučovacích predmetov v teoretickom všeobecnom vzdelávaní

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Úroveň
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	priemerná
	anglický jazyk	priemerná
Matematika a práca s informáciami	matematika	priemerná
Človek a príroda	biológia	priemerná

Výrazné pozitíva:

- neboli zaznamenané.

Oblasti vyžadujúce zlepšenie:

- sebahodnotenie žiakov a hodnotenie výkonov rovesníkov,
- systematické rozvíjanie vyšších myšlienkových procesov v učení sa žiakov vrátane uplatňovania bádateľských aktivít na podporu aktívneho učenia sa,
- vyššia miera uplatňovania kooperatívnych foriem práce umožňujúcich diferencovanie úloh a činností podľa individuálnych schopností žiakov.

Učenie sa žiakov v teoretickom všeobecnom vzdelávaní bolo na priemernej úrovni.

TEORETICKÉ ODBORNÉ VZDELÁVANIE

Skupina odborov 62 Ekonomické vedy, 63, 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby I, II – 6317 M obchodná akadémia (MEU - úvod do makroekonómie, DAO - daňová a odvodová sústava, UCT - účtovníctvo, POE - podniková ekonomika, ADK - administratíva a korešpondencia).

Učenie sa žiaka

Na väčšine sledovaných hodín žiaci preukázali primerané **komunikačné spôsobilosti** (75,6 %; Graf 3). Ich verbálny prejav bol kultivovaný, vedomosti prezentovali zväčša pohotovo, vecne a terminologicky správne, na niektorých VH vplyvom formulácie zadávaných otázok prevažne jednoslovné. Súvislý i nesúvislý text v printovej podobe (pracovné listy, učebnica, účtovná osnova, zmenka, šek, akcie na majiteľa) čítali s porozumením, identifikovali kľúčové slová, ale vyvodiť závery, spojiť ich do komplexnej informácie dokázali len niektorí. Na väčšine hodín nemali vytvorené príležitosti pre prácu s elektronickými informačnými zdrojmi. Možnosť pracovať s vyučovacím programom (ZAV, Microsoft Word), vyhľadávať informácie na internete, oboznámiť sa s obsahom webovej stránky Finančnej správy SR (daňové priznania, chatbot TAXANA) mali žiaci na hodinách MEU, DAO a v predmete ADK pri rozcvičke prstokladu (odpis textu v programe ZAV) a odpise motivačného listu a žiadosti o prijatie do zamestnania do pripravenej šablóny (46,2 %).

Poznávacie kompetencie (36,4 %; Graf 3) si žiaci rozvíjali zväčša frontálnym riešením úloh na zapamätanie i individuálnymi úlohami na aplikáciu (84,6 %), čo nestimulovalo ich kritické myslenie. Na väčšine hodín pohotovo reagovali na podnety učiteľov, odpovede vhodne podporili vlastnými skúsenosťami s výnimkou niektorých žiakov I.C triedy, u ktorých schopnosť riešiť úlohy bola obmedzená nedostatočnou prípravou na hodinu a menej dôsledným uplatňovaním odbornej terminológie. Pri riešení problémových úloh na tretine VH žiaci integrovali poznatky z jednotlivých predmetov, dokázali posúdiť kvantitatívne aspekty trhu práce, na reálnych príkladoch z firmy (POE - komunikačný mix firiem PROMO, poisťovníctvo) vykonali rozbor, porovnávali vzťahy medzi informáciami, zhodnotili ich a argumentačne odôvodnili. Na ostatných hodinách žiakom úlohy na rozvoj vyšších myšlienkových procesov zadávané neboli, čo nepodporovalo rozvíjanie ich poznávacích kompetencií.

Žiaci v procese učenia sa sústredene počúvali výklad, pri individuálnej i párovej činnosti boli zväčša aktívni, reagovali na otázky učiteľov v riadenom rozhovore. Chyby pri odpise, formulácii listov i riešení úloh si po upozornení učiteľom dokázali uvedomiť, identifikovať ich a opraviť. Zhodnotiť svoj výkon, uviesť, popísať nedostatky pri analýze písomnej práce, akceptovať radu a usmernenie od učiteľa preukázali žiaci na 4 VH. Žiaci neboli na väčšine hodín podnecovaní

k sebareflexii a rovesníckemu hodnoteniu, v dôsledku čoho si nerozvíjali kompetencie **k celoživotnému učeniu sa** (57,7 %; Graf 3).

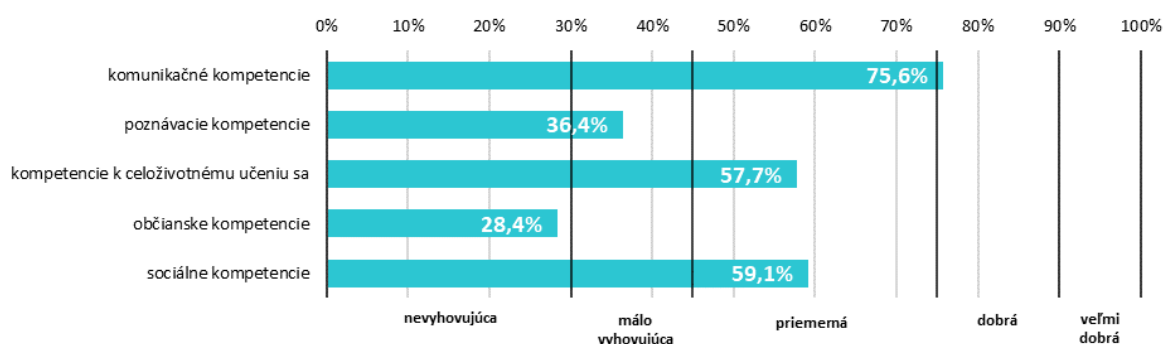
Záujem vyjadriť svoj názor k prezentovaným príkladom z praxe v súvislosti s preberanou témou, podporiť ho osobnými skúsenosťami, vzájomne sa počúvať a akceptovať preukázali žiaci na tretine VH, na ostatných vyučovacích jednotkách nemali vytvorené príležitosti na prezentovanie svojich **občianskych kompetencií** (28,4 %; Graf 3).

Na všetkých hodinách v súlade s pravidlami správania sa žiaci regulovali vlastné konanie, vystupovali kultivovane, prejavovali ústretovú komunikáciu a empatické správanie pri vytváraní pozitívnych vzťahov so spolužiakmi a učiteľkou. Charakter úloh v predmete ADK a DAO nevyžadoval zaradovanie skupinovej práce. Rozvíjanie **sociálnych kompetencií** (59,1 %; Graf 3) na ostatných hodinách limitovala absencia tímovej práce. Schopnosť pracovať vo dvojiciach, navzájom participovať pri riešení úloh, prezentovať výsledok práce preukázali žiaci na 2 VH (18,8 %).

Vyučovanie učiteľom

Učitelia svojim empatickým prístupom a prívetivou komunikáciou vytvárali pozitívnu sociálnu klímu, čím podporovali rozvoj sebadôvery každého žiaka. Ciele vyučovacej hodiny stanovili jasne a zrozumiteľne, v závislosti od vyučovacieho predmetu a v súlade s učebnými osnovami. Učivo sprístupňovali zrozumiteľným spôsobom, viedli žiakov k používaniu odbornej terminológie a spisovného jazyka. Väčšina učiteľov poskytovala **podporné stimuly** pre učenie sa každého žiaka, zohľadňovali ich individuálne tempo práce, zaistovali rovnaké príležitosti k vzdelávaniu. Žiakov k učebnej činnosti motivovali vhodne zvolenými učebnými pomôckami, na 6 VH i zmysluplným využívaním IKT pri osvojovaní nového učiva a aplikačnými úlohami. **Stratégie vyučovania** smerujúce k rozvoju vyšších myšlienkových procesov na úrovni analýzy, hodnotenia a tvorivosti neuplatňovali na väčšine VH, čo malo negatívny vplyv na rozvoj kritického myslenia žiakov. **Formatívne hodnotenie** s posúdením činnosti a výkonu žiaka uplatnili len na tretine VH, čo im neumožňovalo identifikovať vzdelávacie potreby žiakov a prispieť k zlepšeniu ich učebných výsledkov.

Graf 3 Celková úroveň posudzovaných kompetencií žiakov v skupine odborov **62 Ekonomické vedy, 63, 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby I, II** v teoretickom odbornom vzdelávaní

Učenie sa žiakov v predmetoch teoretického odborného vzdelávania v skupine odborov 62 Ekonomické vedy, 63, 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby I, II bolo na priemernej úrovni.

Tabuľka 2 Hodnotenie úrovni sledovaných vyučovacích predmetov teoretického odborného vzdelávania v skupine študijného odboru

Kód/Skupina odboru	Úroveň
62 Ekonomické vedy, 63, 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby I, II	priemerná

Oblasti vyžadujúce zlepšenie

- rozvíjanie sebahodnotiacich kompetencií žiakov,
- aplikácia úloh zameraných na rozvíjanie vyšších myšlienkových procesov (hodnotenie a tvorivosť);
- uplatňovanie kooperatívnych foriem práce.

Učenie sa žiakov v teoretickom odbornom vzdelávaní bolo na priemernej úrovni.

PRAKTICKÁ PRÍPRAVA

Skupina odborov 62 Ekonomické vedy, 63, 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby I, II – 6317 M obchodná akadémia (DUC - daňovo-účtovnícke cvičenia, EKC – ekonomické cvičenia, STA – štatistika, MOF – manažment osobných financií, API – aplikovaná informatika) – skupinová forma vyučovania.

Učenie sa žiaka

Osvojené **pracovné návyky a zručnosti** (90,1%), primeranú samostatnosť a znalosť pracovaných postupov žiaci preukázali pri riešení čiastkových príkladov špecificky zameraných na oblasť finančného investovania, účtovanie zásob vlastnej výroby, vedenie skladovej evidencie a spracovanie miezd s použitím výukových programov OMEGA a OLYMP. Žiaci na všetkých VH dodržiavali pracovnú disciplínu, pracovali v bezprostrednom kontakte s učiteľmi, ktorí ich vhodnými otázkami viedli k uvedomeniu si chyby a jej korekcii. Všetky úlohy dokončili v stanovenom čase a zväčša v požadovanej kvalite. Prepojenie teórie s praxou v predmete STA i osvojenie si postupov pri výpočte jednoduchých indexov žiaci demonštrovali pri kontrole domácej úlohy, iné praktické činnosti na hodine nevykonávali.

Tvorivé myslenie bolo rozvíjané približne na polovici VH (53,9%). Žiaci poznali logické súvislosti, dokázali integrovať teoretické poznatky pri spracovaní zdrojového dokumentu pre hromadnú korešpondenciu, použili funkcie v tabuľkovom editore na výpočet podľa matematického predpisu (API). Kreativitu prejavili pri návrhu investičných produktov finančného trhu a vytvorení powerpointovej prezentácie. Nedokázali však porovnať klady a zápory investičných produktov, argumentačne ich podporiť.

Primerané komunikačné zručnosti (85,4%) žiaci preukázali v riadenom rozhovore, pri skupinových aktivitách a popise postupnosti jednotlivých krokov pri práci s výukovým programom. Úroveň ich verbálnej komunikácie a vystupovanie bolo kultivované, vedeli zoštylizovať svoju myšlienku, plynule a pohoťovo sa vyjadriť. Akceptovaním dohodnutých pravidiel i regulovaním vlastného správania sa preukázali prevzatím osobnej zodpovednosti za svoje konanie. Participáciou na riešení úloh i konštruktívnou diskusiou rozvíjali svoje **sociálne interakcie** (64,0%). Určení či zvolení jednotlivci/dvojice dokázali prezentovať výsledky činností s menšími nedostatkami v uplatňovaní odbornej terminológie, pri niektorých úlohách i s adekvátnou argumentáciou primeranou ich skúsenostiam (MOF - vysvetliť sedem

myšlienok z minulosti/sedem zásad vedúcich k bohatstvu). Na väčšine VH bola uplatnená individuálna práca s PC, čo nevyžadovalo zaradenie kooperatívnych činností.

Slabou stránkou vyučovania praktickej prípravy bola nízka miera rozvíjania **kompetencií k celoživotnému učeniu sa** (13,5 %). Žiaci neboli podnecovaní k sebareflexii a rovesníckemu hodnoteniu. Stručne zhodnotiť svoj učebný výkon, prijať radu či kritiku učiteľa a následne korigovať svoj proces učenia dokázali žiaci na menej ako tretine hodín.

Vyučovanie učiteľom

Učitelia jasne špecifikovali očakávané výsledky učenia sa, prácu žiakov priebežne sledovali a overovali si osvojenie pracovných postupov i nadobudnuté zručnosti. Praktické činnosti rozvrhli optimálne vzhľadom na náročnosť zadávaných úloh, jednotlivcom poskytli doplňujúci výklad, názorne predviedli a v prípade potreby zopakovali pracovný postup. Úlohy s rozdielnou náročnosťou nezaraďovali. Vyučovanie predmetov praktickej prípravy prebiehalo v **priaznivej pracovnej atmosfére**, učitelia zaisťovali optimálne pracovné podmienky, ktoré niesli znaky reálneho prostredia budúceho povolania. Učebné pomôcky a IKT vo vzťahu k stanoveným cieľom využívali zmysluplne, čím podporovali racionalizáciu učebných činností žiakov. Používané **metódy a formy práce** smerovali k aktívnemu činnostnému učeniu sa žiaka, jeho samostatnosti, zodpovednosti, k získaniu požadovaných pracovných návykov. Formatívne hodnotenie s cieľom poskytnutia ucelenej spätnej väzby bolo uplatnené na menej ako tretine hodín.

Tabuľka 3 Hodnotenie úrovní sledovaných vyučovacích predmetov praktického vzdelávania v skupine študijného odboru

Kód/Skupina odboru/technický/netechnický	Forma vyučovania	Úroveň
62 Ekonomické vedy, 63, 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby I, II	skupinová	priemerná

Výrazné pozitíva

- reálna práca s informáciou prostredníctvom výukových softvérov.

Oblasti vyžadujúce zlepšenie

- aplikácia úloh zameraných na rozvíjanie tvorivého myslenia žiakov,
- rozvíjanie sebahodnotiacich kompetencií žiakov.

V skupine odborov 62 Ekonomické vedy, 63, 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby I, II bolo učenie sa žiakov v skupinovej forme praktickej prípravy na priemernej úrovni.

RIADENIE ŠKOLY

Štátna škola zabezpečovala vzdelávanie žiakov v študijnom odbore 6317 M obchodná akadémia prostredníctvom **školského vzdelávacieho programu (ŠkVP)** s názvom: „Obchodná akadémia“, ktorý obsahoval všetky časti požadované školským zákonom.

Stanovené vlastné ciele školy boli zamerané na posilnenie výchovnej funkcie školy s akcentom na rozvíjanie poznávacích schopností žiakov, ich emocionálnej zrelosti, etických zásad, ako i na podporu ich talentu, záujmov a motivácie zdokonaľovať sa. Deklarovaná vízia školy akceptovala požiadavky európskeho pracovného trhu stať sa otvorenou inštitúciou pre rodičov, sociálnych partnerov i širokú verejnosť s ponukou rozmanitej vzdelávacej i spoločenskej činnosti. V ŠkVP boli edukačné ciele rozpracované do troch oblastí: rozvoj osobnosti žiaka, príprava pre život v občianskej spoločnosti a príprava na pracovné uplatnenie, motivujúcich žiakov k ich ďalšiemu štúdiu i celoživotnému vzdelávaniu. **Reálnosť stanovených cieľov** korešpondovala i s obsahom odborného vzdelávania a prípravy (OVP), ktorý bol aktualizovaný vzhľadom na legislatívne zmeny súvisiace s podnikateľským prostredím, čo bolo priebežne zaznamenávané v ŠkVP. Napĺňanie koncepčných zámerov školy bolo podporené i vhodnou ponukou voliteľných odborných predmetov, ktorých týždennú hodinovú dotáciu škola navýšila v súlade s príslušným ŠVP s cieľom podporiť vzdelávacie stimuly u všetkých žiakov.

Profil absolventa bol integrálnou súčasťou ŠkVP, jeho charakteristika i kompetencie boli v súlade s príslušným ŠVP a bol aktualizovaný v zmysle Dodatku č. 10.

Škola vypracovala **učebný plán (UP)**, podľa ktorého sa od 01. 09. 2020 vzdelávali žiaci 1. až 4. ročníka. Analýzou i komparáciou jeho obsahu s príslušným rámcovým učebným plánom (RUP) bolo zistené, že stanovené minimálne počty týždenných vyučovacích hodín, ako i celkový počet hodín za štúdium boli dodržané. V súlade s poznámkami k RUP škola vypracovala **vlastné poznámky**, upresňujúce aplikovanie UP v procese vzdelávania žiakov. Súčasťou UP bol i časový harmonogram **realizácie účelových kurzov**, kurzu na ochranu života a zdravia i kurzu pohybových aktivít v prírode s uvedením ďalších podrobností v poznámkach k UP.

Vedenie školy v súlade s vlastnou vzdelávacou koncepciou modifikovalo UP prostredníctvom **disponibilných hodín (DH)** a vo všeobecnom vzdelávaní ich v súlade s požiadavkou RUP použilo najmä na druhý cudzí jazyk (10 DH) a v OVP na teoretické vzdelávania (13 DH). Na vyučovací predmet telesná a športová výchova zaradeného do VO **Zdravie a pohyb** neboli DH použité.

Komparáciou UP s **učebnými osnovami** príslušných vyučovacích predmetov bolo zistené, že boli rozpracované v rozsahu podľa UP školy.

Spôsob a organizácia **realizácie účelových kurzov**, kurzu na ochranu života a zdravia a kurzu pohybových aktivít v prírode boli uvedené v poznámkach k UP a rozpracované v interných smerniciach školy. Uvedenou problematikou sa zaoberal i školský poriadok, ktorý sa upriamil najmä na povinnosti a správanie žiakov počas ich účasti na aktivitách organizovaných školou. Škola v ŠkVP **deklarovala úpravu podmienok výchovy a vzdelávania žiakov** so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (**ŠVVP**). Všetci začlenení žiaci **mali vypracovaný individuálny vzdelávací program (IVP)**, ktorý vypracúvala výchovná poradkyňa v spolupráci s triednymi učiteľmi a príslušnými vyučujúcimi. Ich súčasťou boli podporné opatrenia, ktoré zodpovedali záverom a odporúčaniam príslušného poradenského zariadenia.

ŠkVP bol **prerokovaný** v pedagogickej rade, v rade školy a s príslušnou stavovskou organizáciou.

Na webovom sídle školy <https://oatabb.edupage.org/> bol zverejnený jej UP, kompletný ŠkVP bol verejne prístupný na sekretariáte riaditeľky školy.

Kontrolou **pedagogickej a ďalšej dokumentácie** školy bolo zistené, že bola vedená kompletne, v súlade s príslušnými právnymi normami a na tlačivách schválených ministerstvom školstva. Triedne knihy boli vedené ako elektronické dokumenty. Interné predpisy školy a všetky jej

zásadné dokumenty súvisiace s procesom výchovy a vzdelávania, s organizáciou a s riadením školy boli prerokované v pedagogickej rade školy.

Plán profesijného rozvoja bol vypracovaný na 4 roky, prerokovaný v pedagogickej rade i so zriaďovateľom. Obsahoval zameranie školy, teoretické a legislatívne východiská s identifikáciou silných a slabých stránok školy a stanovené ciele s konkretizáciou úloh na ich naplnenie. Prílohu tvorili osobné plány profesijného rozvoja pedagogických zamestnancov pre šk. rok 2023-2024, ich súčasťou bolo adaptačné vzdelávanie pre nových zamestnancov, aktualizčné vzdelávanie zamerané na stratégie tvorby inkluzívneho a multikultúrneho prostredia v školskej praxi, vzdelávanie zamerané na získanie kvalifikačných predpokladov (atestačné a doplňujúce pedagogické štúdium), špecializačné školenia k environmentálnej výchove a rozširujúce štúdium aprobačných predmetov. Z prehľadu o absolvovanom vzdelávaní za predchádzajúci školský rok vyplynulo, že väčšina PZ sa vzdelávala v programoch zameraných na rozvoj kritického myslenia, funkčných a digitálnych gramotností, strategického plánovania sprístupňovania obsahu vzdelávania jednotlivých predmetov vrátane zohľadnenia medzipredmetových vzťahov, na uplatňovanie inovačných foriem a metód vo vzdelávaní a využívanie autoevalvačných procesov na rozvíjanie kvality vlastnej pedagogickej práce školy. Zistenia z hospitácií nepreukázali ich významný dopad na vyučovací proces. Učitelia síce prevažne uplatňovali efektívne stratégie vyučovania, ale len na tretine vyučovacích hodín (29 %) teoretického charakteru umožnili žiakom zmysluplné využitie IKT a iba na polovici hodín uplatňovali efektívne stratégie vyučovania podporujúce kritické myslenie a činnostné učenie sa. Skúsenosti zo vzdelávania v oblasti autoevalvačných procesov na rozvíjanie kvality vlastnej pedagogickej práce školy neboli využité. V malej miere boli uplatňované inovačné formy a metódy vyučovania, čo sa v teoretickom vzdelávaní prejavilo prevahou monologických výkladových metód pri sprístupňovaní nového učiva, aktivity smerujúce k rozvíjaniu vyšších myšlienkových operácií v oblasti hodnotenia boli aplikované iba na jednej tretine vyučovacích hodín, na podporu tvorivosti iba na 2 hodinách.

Riaditeľka školy **predložila plán vlastného manažérskeho a pedagogického rozvoja**, ktorý bol zacielený na rozvoj sebariadenia v manažérskej funkcii, projektový manažment v škole, profesijný rozvoj pedagogických a odborných zamestnancov a manažérsku komunikáciu v školskom prostredí. Plán zástupkyne riaditeľky školy nadväzoval na jej funkčné vzdelávanie a aktualizčné vzdelávanie so zameraním na oblasti stratégie tvorby inkluzívneho a multikultúrneho prostredia v školskej praxi. Riadiace procesy korešpondovali so stanovenými cieľmi v koncepcii rozvoja školy na roky 2024 – 2027 i s cieľmi a úlohami v aktuálnom pláne práce. Z rozhovoru s riaditeľkou školy i z predložených interných dokumentov vyplynulo, že plánované i operatívne úlohy mali určenú zodpovednú osobu i stanovený termín ich plnenia. Vedenie školy podporovalo osobnostný rozvoj pedagogických zamestnancov, čo vyplynulo z výsledkov dotazníka zadaného školskou inšpekciou 18-tim pedagogickým zamestnancom.

Výkon **štátnej správy v 1. stupni** sa realizoval v súlade s platnými právnymi predpismi. Vydané rozhodnutia boli zaznamenané v katalógových listoch žiakov. V aktuálnom školskom roku riaditeľka školy nevydala rozhodnutia o povolení osobitného spôsobu plnenia školskej dochádzky pre **žiakov vzdelávaných v školách mimo územia SR** ani **o individuálnom vzdelávaní**.

Kontrolou **dokumentácie prijímacieho konania** pre školský rok 2023/2024 bolo preukázané, že riaditeľka školy po prerokovaní v pedagogickej rade, v rade školy a so súhlasom zriaďovateľa určila počty žiakov pre prijatie do 1. ročníka a termíny konania prijímacích skúšok. Analýzou kritérií prijímacieho konania a ostatných podmienok prijatia na štúdium bolo

zistené, že **neobsahovali stanovenie minimálneho počtu bodov pre úspešné vykonanie prijímacej skúšky z profilových predmetov**, čo nebolo v súlade s príslušným právnym predpisom.

V škole boli ustanovené **3 predmetové komisie (PK)⁵**, ktoré mali vypracovaný plán činnosti na aktuálny školský rok a správu o činnosti za predchádzajúci školský rok. Ich obsahová analýza preukázala, že členovia PK sa venovali hlavne tvorbe, úprave a vyhodnoteniu plnenia UO a tematických plánov jednotlivých predmetov, príprave maturitných zadanií a odborných exkurzií, príprave žiakov na predmetové súťaže, olympiády a stredoškolskú odbornú činnosť (SOČ) i aktivitám súvisiacim s prezentáciou školy na verejnosti a realizovaním projektov⁶. Zo zápisníc zasadnutí a rozhovorov z vedúcimi PK vyplynulo, že učitelia priebežne monitorovali a vyhodnocovali vzdelávacie výsledky žiakov, ich výchovné problémy, pre menej úspešných žiakov v spolupráci s členmi podporného tímu navrhovali konkrétne opatrenia na podporu ich napredovania vo vzdelávaní. PK nezabezpečovali interné vzdelávanie svojich členov a napriek tomu, že jednotlivci sa vzdelávali v rôznych oblastiach, vzájomná výmena skúsenosti nebola realizovaná.

Vnútroňný systém kontroly a hodnotenia žiakov bol súčasťou ŠkVP. Učebné osnovy každého vyučovacieho predmetu obsahovali rozpracované konkrétne kritériá a postupy, ktoré sa uplatňovali pri posudzovaní učebných výkonov žiaka v súlade s príslušným metodickým usmernením na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl. V školskom poriadku v časti o právach žiakov bola zakomponovaná oblasť o klasifikácii a hodnotení vzdelávacích výsledkov a v samostatnej časti bol uvedený postup pri hodnotení a klasifikácii správania. Žiaci boli oboznámení s uvedenými kritériami na začiatku školského roka. V prípade mimoriadneho zhoršenia prospechu a správania žiakov triedni učitelia o tom preukázateľne upozornili zákonného zástupcu prostredníctvom elektronickej žiackej knižky, v prípade potreby i písomne poštou. Závažnejšie problémy v učení alebo správaní boli riešené osobnými pohovormi so žiakmi i v prítomnosti zákonného zástupcu, výchovného poradcu, triedneho učiteľa, v závažných situáciách aj vedenia školy, čo bolo preukázané i v písomných záznamoch. Riaditeľka školy v rozhovore potvrdila, že škola evidovala nízky počet žiakov s výchovno-vzdelávacími problémami, pri rýchlej intervencii triednych učiteľov zväčša došlo k náprave.

Plán kontrolnej činnosti bol súčasťou plánu práce školy. Obsahoval zameranie kontrolnej činnosti, ktoré vychádzalo z úloh v pláne práce školy, ale bez analýzy predchádzajúceho obdobia. Jeho súčasťou boli formy, metódy a spôsoby kontrolnej činnosti pre sledované javy. Vedenie školy sa pri plánovaní kontroly zameralo na oblasti vzdelávania i riadenia. Plán kontrolnej a hospitačnej činnosti obsahoval harmonogram konkrétnych úloh na jednotlivé mesiace, s delegovaním zodpovednosti za kontrolu jednotlivých oblastí medzi riaditeľku školy, jej zástupkyňu, vedúcimi PK a ostatnými pedagogickými a odbornými zamestnancov. O výsledkoch kontrolnej činnosti boli vedené písomné záznamy, marginálne nedostatky sa riešili operatívne. K zisteným nedostatkom boli prijímané opatrenia alebo odporúčania na zlepšenie, ale neobsahovali termíny na ich odstránenie, čo nebolo stimulujúce najmä pre skvalitňovanie vyučovania. Následná kontrola splnenia opatrení ani generalizácia výsledkov kontrolnej činnosti realizované neboli, čo znižovalo účinnosť kontrolného systému.

Z predložených hospitačných záznamov riaditeľky školy a jej zástupkyne za predchádzajúci a aktuálny školský rok vyplynulo, že pozorovací hárok zohľadňoval všetky základné oblasti hodnotenia kvality edukácie, ale prioritne sa zameriaval na hodnotenie činnosti učiteľa oproti

⁵ PK cudzích jazykov; PK všeobecno-vzdelávacích predmetov; PK odborných predmetov;

⁶ LINK Academy; VR Generation Z; Projekt „Mladý podnikavec – workshopy finančnej gramotnosti pre žiakov stredných škôl“;

hodnoteniu úrovne učenia sa žiaka, čo nestimulovalo učiteľov k zvyšovaniu úrovne sledovaných kompetencií žiakov. Jeho súčasťou bol i komplexný autodiagnostický hárok pre učiteľa.

Kritériá uplatňované pri **hodnotení pedagogických zamestnancov** sa opierali o kompetenčný profil učiteľa so stanovením indikátorov kvality vyučovania. Učitelia boli hodnotení na základe stanovených kritérií a metód a určeného bodového hodnotenia k prislúchajúcemu slovnému komentáru. Súčasťou hodnotiaceho pohovoru bola autoevalvácia učiteľov prostredníctvom autodiagnostického hároku. Hodnotenie bolo realizované písomne v súlade s príslušným právnym predpisom s uvedením celkového výsledku hodnotenia v percentuálnom i slovnom vyjadrení.

Systematické **sebahodnotiace procesy** škola nemala nastavené, aj keď ich vedenie školy považovalo za prínosné pre napredovanie školy. V rámci spätnej väzby boli realizované vstupné preverky z cudzieho a vyučovacieho jazyka, ich vyhodnotenie a vyplývajúce opatrenia neboli zaznamenané ani analyzované. Riaditeľka školy vnímala ako jediný zdroj informácií zriaďovateľa, pomoc pri príprave sebahodnotiacich činností od iných inštitúcií nezaznamenala.

Z dotazníkov školskej inšpekcie (Graf 4) vyplynulo, že **žiaci nepotvrdili pozitívne sociálne vzťahy s učiteľmi**. Dve tretiny prejavili nespokojnosť s mierou záujmu pedagógov o problémy, ktorým musia čeliť (45,5 % skôr nie; 20,8 % nie), viac ako polovica necítila záujem o ich osobný život a záujmy (36,4 % skôr nie; 22,1 % nie). Väčšina sa však pozitívne vyjadrila o ich tolerantnom, chápravom a slušnom prístupe bez zosmiešňovania alebo agresívnych prejavov (27,3 % áno; 53,3 % skôr áno) a takmer dve tretiny vnímali možnosti podieľať sa na rozhodnutiach vedúcich k zlepšeniu práce školy (16,9 % áno; 45,5 % skôr áno). Žiaci **prejavili spokojnosť so vzájomnými sociálnymi vzťahmi v školskom prostredí**. Takmer všetci sa cítili byť prijatí svojím triednym kolektívom a spolužiakmi (49,4 % áno; 48,1 % skôr áno), s ktorými často trávajú i voľný čas (79,2 % áno; 10,4 % skôr áno) a väčšina (26 % áno; 59,7 % skôr áno) bola s výberom školy spokojná. Takmer polovica žiakov (18,2 % áno; 26 % skôr áno) však prežívala v škole úzkosť a stres, viac ako polovica (22,1 % áno; 29,9 % skôr áno) sa aj napriek svojej dobrej príprave na vyučovanie obávala zlých známok, čo **nepotvrdilo ich dostatočnú sebadôveru pri zvládaní problémov**. Učivo baví len viac ako polovicu (6,5 % áno; 53,3 % skôr áno), hoci ho považujú za dôležité (24,7 % áno; 45,5 % skôr áno) a po dosiahnutí dobrých výsledkov tri štvrtiny očakávajú lepšie uplatnenie v ďalšom živote (19,5 % áno; 55,8 % skôr áno). Škola sa v interných dotazníkoch pre žiakov prioritne orientovala na ich vnímanie bezpečnosti a šikanovania, bez zisťovania kvality ich wellbeingu.

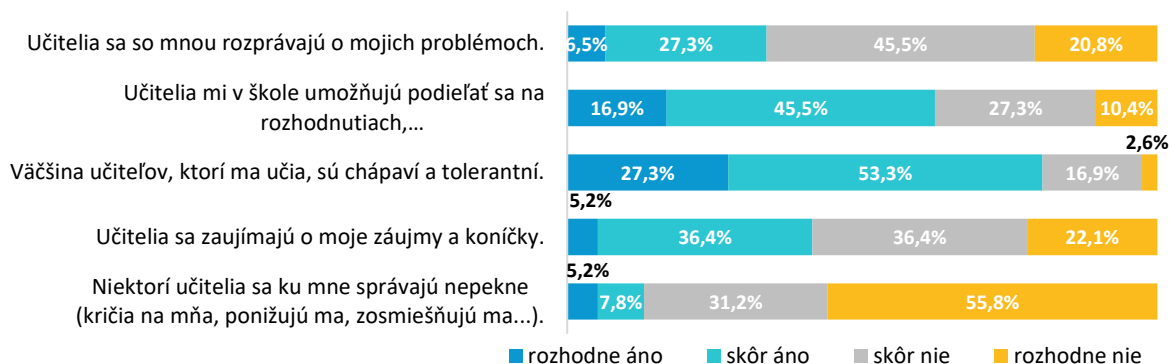
Pedagogickí zamestnanci v dotazníku školskej inšpekcie **potvrdili spokojnosť so svojou profesiou i so svojou školou**. S výnimkou 1 učiteľa ich všetkých práca na tejto škole baví (44,4 % áno; 50 % skôr áno), odporúčali by ju ako dobré pracovné miesto (27,8 % áno; 66,7 % skôr áno) a všetci za jej činnosť cítia zodpovednosť (66,7 % áno; 33,3 % skôr áno). Zároveň **vyjadrili vysokú mieru sebadôvery vo vlastné pedagogické schopnosti**. Všetci vnímali, že sa im darí zaujať žiakov (38,9 % áno; 61,1 % skôr áno), viesť ich k dodržiavaniu pravidiel správania sa (22,2 % áno; 77,8 % skôr áno) a s výnimkou 1 učiteľa aj motivovať ich k rozvíjaniu vlastného potenciálu (27,8 % áno; 66,7 % skôr áno). **V nízkej miere však zvládali stres vyplývajúci z ich profesie**. Viac ako tri štvrtiny cítili nadmernú záťaž z pracovných povinností (33,3 % áno; 44,4 % skôr áno). Viac ako polovica (0 % áno; 61,1 % skôr áno) tiež cítila stres zo zodpovednosti za vzdelávacie výsledky žiakov a viac ako dve tretiny (11,1 % áno; 72,2 % skôr áno) za riešenie výchovných problémov. Negatívny vplyv práce na svoje zdravie vnímala polovica učiteľov (22,2 % áno; 27,8 % skôr áno).

Z dotazníkov zadaných učiteľom školy vyplynulo, že **klíma školy je otvorená**, pričom výrazne lepší výsledok v porovnaní so slovenským priemerom sa prejavil v dimenzii frustrovanosť učiteľov. Podrobné výsledky sú súčasťou Prílohy č. 1.

Žiaci svojimi odpoveďami v dotazníku zväčša potvrdili, že **učitelia u nich cielene podporujú osvojenie si a využívanie efektívnych stratégií učenia sa** (75 %), zistenia z hospitácií školských inšpektorov potvrdili uplatňovanie efektívnych vyučovacích stratégií na väčšine VH všeobecnovzdelávacích predmetov (84 %) a na viac ako polovici VH praktickej prípravy (69,2 %). Výrazne menšia efektívnosť uplatnených metód a foriem bola zaznamenaná na VH teoretického odborného vyučovania (30,8 %). Nesúlad s tvrdeniami žiakov sa prejavil v oblastiach diferenciacie stimulov podľa schopností žiakov, sebahodnotiacich procesoch a vo vyváženom hodnotení ich výkonov, ktoré školskí inšpektori pozorovali v nižšej kvalite, ako vyplynulo zo žiackych výrokov.

Učitelia v dotazníku školskej inšpekcie **potvrdili systematické budovanie vzťahov so zákonnými zástupcami žiakov**, keďže v dostatočnej miere (66,7 % áno) proaktívne kontaktovali rodičov s cieľom informovať ich o pokroku žiakov a iniciovali stretnutia i mimo rodičovských združení (100 % skôr áno). Všetci zároveň (33,3 % áno, 66,7 % skôr áno) dokázali vytvoriť možnosti pre zákonných zástupcov zapojiť sa do vyučovacieho procesu alebo mimoškolskej činnosti. Väčšina (66,7 % skôr áno) zároveň vyjadrila názor, že závažným dôvodom slabej komunikácie je nezáujem rodičov menej úspešných žiakov.

Graf 4 Vzťahy medzi žiakmi a učiteľmi z pohľadu žiakov

Školská inšpekcia zadala 77-tim žiakom 2., 3. a 4. ročníka dotazník zameraný na bezpečnosť školského prostredia, v ktorom sa vyjadrili, že škola je pre nich bezpečným prostredím (88,32 %), radi do nej chodia (85,72 %) a cítia sa dobre v spoločnosti svojich spolužiakov (97,40 %). Pozitívne hodnotili spravodlivý prístup svojich učiteľov pri riešení prejavov nevhodného správania sa niektorých spolužiakov. Z výsledkov dotazníka i z rozhovoru s riaditeľkou školy vyplynulo, že pravidlá správania určené v školskom poriadku boli so žiakmi diskutované a akceptované ako súčasť hodnotového systému školy. Napriek tomu, že z výsledkov dotazníka vyplynulo, že väčšina respondentov nebola šikanovaná ani svedkom šikanovania, takmer 12 % z nich takú skúsenosť mali, stretli sa s agresívnym verbálnym správaním spolužiakov (zosmiešňovanie, ohováranie) najmä počas prestávok v triede a na chodbe, čo pociťovali ako prejavy šikanovania. Podľa výsledkov dotazníka sa s tým najviac zdôverili kamarátom (9,09 %) a rodičom (5,19 %), jednotlivci i školskej psychologičke (2,60 %), triednemu učiteľovi (2,60 %) a inému učiteľovi (1,30 %). Z analýzy dokumentácie výchovnej poradkyne a koordinátorky prevencie i z realizovaných rozhovorov s nimi vyplynulo, že škola

riešila prejavy nevhodného správania žiakov najmä pohovormi s nimi za prítomnosti ich zákonného zástupcu a triedneho učiteľa, individuálnu intervenciu poskytovala školská psychologička. V niektorých prípadoch súvisiacich s porušovaním školského poriadku škola uplatnila viaceré výchovné opatrenia. Koordinátorka prevencie v rozhovore uviedla, že šikanovanie medzi žiakmi v aktuálnom období nebolo evidované, ale **monitoring** realizovaný školskou psychologičkou v minulom i aktuálnom školskom roku⁷ poukázal na prítomnosť vzťahových problémov medzi žiakmi, čo predikovalo opodstatnenosť realizovaných preventívnych opatrení, vytvorenie školského podporného tímu vrátane vypracovania niektorých interných dokumentov školy⁸. Členovia školského podporného tímu svoje aktivity zamerali prioritne na primárnu prevenciu – formovanie hodnôt a pozitívnych medziľudských vzťahov. Na sledovaných vyučovacích hodinách školskí inšpektori hodnotili pracovnú atmosféru pozitívne, s empatickou komunikáciou a vzájomným rešpektom medzi žiakmi a učiteľmi.

Škola vytvorila podporné prostredie pre vzdelávanie žiakov so ŠVVP, ich individuálne potreby boli zohľadnené prostredníctvom individuálnych vzdelávacích programov (IVP) **úpravou stratégií vyučovania podľa ich individuálnych potrieb a poskytnutím kompenzačných pomôcok** v súlade s odporúčaniami odborných zamestnancov poradenských zariadení. Ich uplatňovanie na vyučovaní bolo počas hospitácií školskými inšpektormi pozorované na menej než tretine hodín (29%), vytvorenie podmienok pre inkluzívne vzdelávanie iba na polovici hodín.

V minulom školskom roku škola evidovala spolu 6 **menej úspešných žiakov vo vzdelávaní (MUŽ)**, z ktorých 1 žiačka nepospela z viac ako troch vyučovacích predmetov. Nezaujem o štúdium pretrvával u nej už od 1. ročníka a aktuálne prestúpila na inú (menej náročnú) strednú školu. Z jedného predmetu nepospeli 2 žiaci v 1. ročníku (z MAT), v 2. ročníku 2 žiaci (zo SJL, CUJ), v 3. ročníku 1 žiak (z UCT). Všetci vykonali komisionálnu skúšku úspešne a pokračujú v štúdiu. Z rozhovoru s nimi a s výchovnou poradkyňou vyplynulo, že dôvodom nezvládnutia učiva bola najmä ich nedostatočná domáca príprava na vyučovanie, nezaujem o predmet a u jednej žiačky i opakované vymeškané vyučovanie zo zdravotných dôvodov. Žiakom boli na podporu systematickej prípravy na vyučovanie poskytnuté individuálne konzultácie, pomoc spolužiaka i motivačné formatívne hodnotenie pre napredovanie v učení, čo korešpondovalo i s výsledkami riadeného rozhovoru s MUŽ a učiteľmi príslušného predmetu. **Efektivita prijatých opatrení** na ich podporu sa preukázala pri úspešnom vykonaní komisionálnej skúšky a motivácii do ďalšieho vzdelávania sa. Podľa vyjadrenia riaditeľky školy negatívnu úlohu zohrala i narušená štruktúra rodiny. V škole sa vzdelávali 4 žiaci inej štátnej príslušnosti (3 ukrajinská a 1 moldavská), ktorí už v predchádzajúcom období navštevovali ZŠ na Slovensku a nemali jazykovú bariéru. Zo zistení školských inšpektorov vyplynulo, že úroveň ich vzdelávacích výsledkov neovplyvňovala edukácia v inom ako materinskom jazyku. Na podporu domácej prípravy poskytovala škola žiakom notebooky.

Učitelia v dotazníku školskej inšpekcie pre MUŽ uviedli, že na ich **podporu prekonávania bariér v učení** uplatňovali najmä individuálny prístup na vyučovaní pri osvojovaní a precvičovaní učiva, rovesnícke učenie, konzultácie, proaktívne kontaktovanie zákonného zástupcu s cieľom informovať ich o pokroku žiakov, čo korešpondovalo i s vyjadreniami 5 žiakov v recipročne zadanom dotazníku pre MUŽ. Rozdielnosť odpovedí bola zaznamenaná v otázke prednostného využívania formatívneho hodnotenia pred klasifikáciou zo strany

⁷ dotazník správania sa na stredných školách;

⁸ akčný plán prevencie šikanovania na školský rok 2023/2024; krízový intervenčný plán školy – o postupe pri prevencii vzniku a riešení krízovej situácie školy;

učiteľov, čo ale väčšina respondentov nepotvrdila. Riaditeľka školy, výchovná poradkyňa i školská psychologička v rozhovore uviedli, že systematickým diagnostickým pozorovaním zo strany triednych učiteľov i ostatných učiteľov predmetov, v ktorých boli žiaci menej úspešní, komunikáciou so zákonnými zástupcami žiakov, škola včas identifikovala varovné signály súvisiace so zhoršením prospechu a nezaujmom žiakov o učenie. Učitelia na zasadnutiach PK štvrťročne identifikovali problémy vo vzdelávacích výsledkoch žiakov, priebežne hodnotili ich učebnú úspešnosť, vrátane žiakov so ZZ. Na návrh výchovnej poradkyne a školskej psychologičky prijímali opatrenia na zlepšenie vzdelávacích výsledkov, ale výsledky z ich uplatňovania neboli vyhodnocované, čo neumožňovalo vytvoriť pre žiakov konzistentný a overený systém účinných podporných mechanizmov. Škola individuálnym prístupom a uplatňovanými podpornými opatreniami vytvorila podmienky na eliminovanie príčin vzdelávacích neúspechov žiakov a prekonávanie bariér v učení, čo korešpondovalo s dlhodobou nízkym počtom MUŽ.

Škola o svojich aktivitách a úspechoch poskytovala informácie aj verejnosti najmä prostredníctvom jej webového sídla, regionálnych printových médií i sociálnych sietí.

Žiaci a pedagogickí zamestnanci sa prezentovali aj prostredníctvom slávnostnej školskej akadémie, ktorá sa konala pri príležitosti udelenia čestného názvu školy - Obchodná akadémia Mareka Frauwitha (2022), dní otvorených dverí školy, aktivitami cvičných firiem, pri realizácii projektov, na burze stredných škôl. Pri realizácii celonárodných charitatívnych a dobrovoľníckych projektov spolupracovali s viacerými neziskovými organizáciami i občianskymi združeniami a v rámci praktického vzdelávania so subjektmi verejnej a štátnej správy, finančnými inštitúciami i podnikateľskými subjektami. V priestoroch školy⁹ sa uskutočňovali kultúrne, športové, spoločenské i odborné podujatia pre verejnosť.

V aktuálnom školskom roku škola ponúkala záujmovú činnosť v 10-tich záujmových útvaroch v oblasti športu, jazykových, digitálnych a odborných zručností na podporu aktívneho využívania voľného času.

Žiaci sa zapojili do predmetových, športových a odborných súťaží¹⁰, olympiád¹¹, kvízov¹², na celoslovenskej úrovni¹³ a medzinárodnej¹⁴ súťaže, kde mohli prezentovať svoje zručnosti v rôznych oblastiach s cieľom seberealizácie a získania odbornej pripravenosti.

Vzdelávacie aktivity pre žiakov školy vo forme workshopov, webinárov, prednášok a exkurzií boli zacielené na rôzne oblasti finančnej gramotnosti, kariérneho rastu, kritického myslenia, sociálnych sietí a dezinformácií, ktoré realizovali v spolupráci s organizáciami¹⁵ a vysokými školami¹⁶. V rámci spolupráce so základnými školami v regióne Banskej Bystrice realizovali pre žiakov ZŠ vzdelávanie v oblasti finančnej gramotnosti.

Výchovná poradkyňa v súlade s predloženým plánom práce poskytovala poradenstvo žiakom, a ich zákonným zástupcom, triednym učiteľom a ostatným pedagogickým zamestnancom. Spolupracovala s vedením školy, so školskou psychologičkou, s koordinátorkou prevencie a členmi pedagogického zboru. Viedla písomnú dokumentáciu o žiakoch so ŠVVP, vypracovanie IVP koordinovala so školskou psychologičkou a odbornými zamestnancami CPP. Informovanosť žiakov zabezpečovala prostredníctvom oznamov na nástenke školy a v portáli

⁹ telocvičňa, vonkajšie ihrisko, aula, odborné učebne vybavené s IKT;

¹⁰ ZAV-100;

¹¹ Mladý účtovník, olympiáda o EÚ;

¹² Európsky kvíz o peniazoch;

¹³ súťaž SIP, JA Slovensko- Môj projekt, Bankomat nápadov;

¹⁴ veľtrh cvičných firiem- CVF Cake House;

¹⁵ VÚB banka, RTVS Banská Bystrica, CVTI SR Banská Bystrica, Úrad priemyselného vlastníctva;

¹⁶ TU Zvolen, Ekonomická fakulta UMB Banská Bystrica;

EduPage, ďalej pomocou webovej stránky školy a tiež e-mailovou komunikáciou. **Z výsledkov žiackeho dotazníka** zadaného školskou inšpekciovou vyplývalo, že väčšina z nich (90,91 %) poznala výchovnú poradkyňu, jej pomoc vyhľadali pri riešení vzťahov so spolužiakmi (5 žiaci) a s učiteľmi (2 žiaci), jednotlivci i pri riešení problémov s učením a výchovných problémov súvisiacich s porušovaním školského poriadku. Pre individuálne poskytnutie informácií o ďalšom štúdiu ju oslovili 2 žiaci. Viac ako polovica žiakov (58,46 %) v dotazníku potvrdila, že výchovná poradkyňa pre nich organizovala stretnutia s odborníkmi z rôznych oblastí, spoločne sa rozprávali najmä na tému správania sa a šikanovania (37,66 %), závislostí (36,36 %), vzťahov v triednom kolektíve (35,06 %) a profesijnej orientácie (15,58 %).

Z rozhovoru a predloženej dokumentácie **výchovnej poradkyne** bolo zistené, že so žiakmi pracovala najmä na základe požiadaviek žiakov alebo triednych učiteľov pri zhoršení vzdelávacích výsledkov, pri riešení výchovných a vzťahových problémov. Opakované porušovania ŠP súvisiace s dochádzkou žiaka a nevhodným správaním sa riešila pohovormi za prítomnosti triedneho učiteľa a zákonného zástupcu žiaka. Opatrenia na eliminovanie zistených problémov boli písomne zaznamenané, ale ich účinnosť nebola vyhodnocovaná, čo znižovalo úroveň poradenských služieb. Výchovná poradkyňa plnila i úlohy **súvisiace s kariérovým poradenstvom**. Zabezpečovala poradenskú a informačnú pomoc pre žiakov končiacich ročníkov vrátane realizácie profesijno-psychologických testov, spolupracovala s vysokými školami a úradom práce sociálnych vecí a rodiny.

Koordinátorka prevencie v spolupráci s výchovnou poradkyňou a vyučujúcimi etickej výchovy¹⁷ organizovala pre všetky triedy cielené preventívne aktivity¹⁸. V aktuálnom školskom roku sa podarilo zrealizovať vzdelávací program Peer to Peer – rovesnícka prevencia. Spolupracovala s Centrom voľného času Junior, preventistkou policajného zboru. Žiakom bola k dispozícii i schránka dôvery.

V škole pôsobila **školská psychologička**, ktorá poskytovala odborné psychologické služby žiakom, rodičom i pedagogickým zamestnancom. Monitorovala adaptačný proces žiakov, realizovala sociometrické meranie v triednych kolektívoch podľa požiadaviek triednych učiteľov. V spolupráci s výchovnou poradkyňou monitorovala úspešnosť žiakov so ŠVVP vo vzdelávaní, formulovala pre nich podporné opatrenia v IVP na základe odporúčaní odborných zamestnancov poradenských zariadení i požiadaviek zákonných zástupcov, monitorovala výchovno-vzdelávacie i osobnostné a vzťahové problémy žiakov na základe osobných pohovorov i celoškolského dotazníka. V minulom i aktuálnom školskom roku realizovala dotazníkovou formou monitoring výskytu šikanovania. Výsledky prieskumu nepotvrdili výskyt šikanovania v škole, poukázali na prítomnosť vzťahových problémov medzi žiakmi.

Poskytovaný systém poradenstva pre žiakov, pedagogických zamestnancov a zákonných zástupcov bol vzhľadom na reálny stav školy postačujúci. Pozitívom bolo vytvorenie preventívneho tímu, čím **boli vytvorené predpoklady na vytvorenie funkčného systému výchovného poradenstva a prevencie**.

Riadenie školy bolo na dobrej úrovni.

¹⁷ prezentovali projekty s témou prevencie drogových závislostí a iných návykových látok, projekt Etické a hodnotové správanie sa žiakov a Škola zážitkov Harvart;

¹⁸ prevencia návykových látok a sexuálnych prenosných chorôb, bezpečnosť na internete ,zvládanie záťažových situácií – stres; Fetálny alkoholový syndróm; Ako komunikujeme; Svet médií; Drogová závislosť a trestnoprávna zodpovednosť; Zdravý životný štýl;

PODMIENKY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Riaditeľka školy a jej zástupkyňa spĺňali **kvalifikačné predpoklady a požiadavky** na výkon funkcie vedúceho pedagogického zamestnanca.

Výchovno-vzdelávaciu činnosť vrátane vedenia školy zabezpečovalo 28 učiteľov (z nich 6 na čiastočný úväzok) spĺňajúcich kvalifikačné požiadavky. **Odbornosť vyučovania** bola zabezpečená na 93,8 % (všeobecnovzdelávacie predmety 94,29 %, teoretické odborné predmety 95,15 %, praktické vyučovanie 90,83 %). Personálna štruktúra zodpovedá spôsobu organizácie výchovnovzdelávacej činnosti, počtu a potrebám žiakov. Pedagogickí zamestnanci preukázali svoju odbornosť pri vytváraní pozitívnej pracovnej atmosféry v triede (100 %), využívaní materiálnych prostriedkov vyučovacieho procesu, vrátane IKT a výukových programov v praktickom vyučovaní (100 %).

Škola sídlila vo vlastnej budove. Vyučovanie sa realizovalo v 12 kmeňových učebniach a viacerých odborných učebniach s príslušným materiálnym a technickým vybavením. K dispozícii boli 3 učebne vybavené interaktívnou tabuľou, ktoré využívali všetci učitelia na základe vopred dohodnutého času v rozvrhu hodín. Samostatné učebne boli vyčlenené pre vyučovanie všeobecnovzdelávacích predmetov - slovenský jazyk a literatúra (1), cudzie jazyky (2) a etická výchova (1). Vyučovanie telesnej a športovej výchovy sa realizovalo v telocvični, posilňovni a školskom športovom areáli. Pre žiakov boli zriadené vhodne upravené oddychové zóny, školská knižnica a priestor s možnosťou využitia výpočtovej techniky (PC s tlačiarňou, kopírovacie zariadenie). Učitelia využívali kabinety, k dispozícii mali aj spoločný priestor na oddych. Školská psychologička a výchovná poradkyňa zdieľali vyčlenený priestor na konzultácie. Na prízemí školskej budovy sa nachádzali šatne pre žiakov. Súčasťou školy bola výdajná školská jedáleň, bufet a spoločenská aula. Vstupy do budovy boli bezbariérové upravené a zabezpečené elektronickým zariadením na čipové karty. Priestorové zabezpečenie umožňovalo škole realizovať ŠkVP. Priestorové podmienky pre **teoretické odborné vzdelávanie i praktickú prípravu v ŠO 6317 M obchodná akadémia** boli zaistené v súlade s požiadavkami príslušného normatívu a umožňovali napĺňanie profilu absolventa v súlade s uplatňovaným ŠkVP. Škola mala zriadený dostatočný počet učebni vybavených PC, ktoré využívali najmä na výučbu predmetov praktického vyučovania a učebne pre prácu cvičných firiem.

Všetky učebne na všeobecné i odborné vzdelávanie boli v čase vyučovania efektívne využívané v súlade s rozvrhom hodín. V čase mimo vyučovania slúžili priestory školy najmä jej žiakom a učiteľom na realizáciu krúžkovej činnosti a prípravu na odborné súťaže a predmetové olympiády. Časť priestorov škola prenajímala CVČ Junior a na vyučovanie žiakov strednej školy sídliacej v blízkosti areálu školy.

Telocvična, posilňovňa a učebne určené pre všeobecné vzdelávanie boli vybavené náradím a náčiním, ako i školským nábytkom v súlade s požiadavkami príslušného normatívu pre **materiálno-technické zabezpečenie**. Kmeňové učebne boli štandardne vybavené školským nábytkom a tabuľou bez didaktickej techniky. V učebniach pre praktické vyučovanie mali žiaci k dispozícii personálne počítače (PC) s pripojením na WiFi, dostupným vo väčšine školských priestorov. Vybavenie učebni **umožňovalo plnenie** vzdelávacích štandardov **všeobecnovzdelávacích predmetov** a realizáciu ŠkVP. Požiadavky na **materiálno-technické vybavenie odborného teoretického vzdelávania** kontrolovaný subjekt zaistil v súlade s predpísaným normatívom. **Materiálno-technické zabezpečenie praktickej prípravy** bolo školou zabezpečené a umožňovalo plniť príslušné vzdelávacie štandardy a požiadavky vyplývajúce z profilu absolventa. Žiaci pracovali s ekonomickými a účtovnými softvérmi

(OLYMP, ALFA, OMEGA), softvérom na výučbu 10-prstovej hmatovej metódy ZAV, kancelárskym balíkom Microsoft Office 365 a rôznymi webovými aplikáciami.

Vybavenosť školy učebnicami schválenými ministerstvom školstva pre všeobecno vzdelávacie predmety a niektoré odborné predmety bola vyhovujúca. Vyučujúci v pohospitačných rozhovoroch uviedli prípravu učebných textov pre žiakov, poukázali na nedostatok odborných učebníc pre niektoré odborné predmety. Vybavenie **funkčnou digitálnou technikou** bolo podľa vyjadrení učiteľov postačujúce, aj keď wiffi nebolo k dispozícii vo všetkých učebniach a priestoroch školy. Využívali personálne počítače, notebooky, tablety, dataprojektory, tlačiarne, interaktívne tabule a odborné softvéry s pripojením na internet. Škola zabezpečila pre žiakov so ZZ dostatok **kompENZAČNÝCH POMÔCOK** (PC, kalkulačky, tabuľky vzorcov, pravopisné slovníky, vytlačené učebné texty), ich používanie na vyučovanie bolo počas hospitácií zaznamenané ojedinele.

Školský poriadok (ŠP) bol prerokovaný v orgánoch školskej samosprávy i v pedagogickej rade školy a zverejnený bol na jej webovom sídle <https://oatabb.edupage.org/a/skolsky-poriadok>. Zo záznamov v triednych knihách, ale i z vyjadrení žiakov v dotazníku¹⁹ zameranom na bezpečnosť školského prostredia vyplynulo, že s jeho obsahom ich v úvode školského roka oboznámili triedni učitelia. Upravoval **práva a povinnosti žiakov**, ich **zákonných zástupcov** a jeho súčasťou bolo i vymedzenie pravidiel vzťahov medzi žiakmi a učiteľmi. V primeranom rozsahu uvádzal podrobnosti o prevádzke a vnútornom režime školy, vrátane prevádzky v odborných učebniach. Samostatná časť ŠP bola vymedzená podmienkam umožňujúcim účasť žiakov na súťažiach alebo tréningovom procese. Do jeho obsahu boli implementované pravidlá správania sa žiakov v škole i mimo nej, ako i pravidlá udeľovania výchovných opatrení vo výchove a spôsoby ich hodnotenia a klasifikácie. Vymedzené boli podrobnosti o podmienkach na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov pred sociálnopatologickými javmi, diskrimináciou alebo násilím a tiež o podmienkach nakladania s majetkom školy. Prílohou k ŠP bola aj smernica zaoberajúca sa prevenciou a riešením šikanovania detí a žiakov v školách a školských zariadeniach. Jej rozpracovanie na podmienky školy vytváralo predpoklad na elimináciu výskytu patologických javov v škole. V predchádzajúcom školskom roku pripadalo na **311 žiakov** všetkých ročníkov spolu 46243 ospravedlnených VH. **neospravedlnene vymeškaných VH bolo 349**, čo v priemere predstavovalo 1,12 hodiny na žiaka, najviac ich učitelia zaznamenali v 3. ročníku (99). Viac ako 15 neospravedlnených hodín za mesiac evidovala škola u 3 žiakov, po jednom v 2., 3. a 4. ročníku. Uvedení žiaci si už neplnili povinnú školskú dochádzku, preto škola nemala povinnosť zaslať oznámenie príslušnému orgánu štátnej správy a obci. S neospravedlnenou absenciou súviselo i uloženie výchovných opatrení a znížená známka zo správania v súlade so ŠP. Riaditeľka školy udelila žiakom **53 pochvál** väčšinou za vynikajúci prospech a reprezentáciu školy, ale i **12 pokarhaní** súvisiacich s porušením ŠP, **podmienečné vylúčenie** zo štúdia uložené nebolo. **Známka zo správania bola znížená o 1 stupeň** 5 žiakom a **o 2 stupne** 1 žiakovi. Zapracovanie námetov alebo návrhov ŠkP do ŠP potvrdilo v dotazníku 73 % jeho členov (27,3 % rozhodne áno; 45,5 % skôr áno), čím bola preukázaná participácia žiakov na tvorbe a revidovaní ŠP.

Školský parlament bol ustanovený na základe vydaného štatútu, ktorý členovia prerokovali a schválili na svojom zasadnutí. Vo svojich vyjadreniach v dotazníku školskej inšpekcie všetci potvrdili podávanie návrhov a podnetov na zlepšenie práce školy a svoje členstvo väčšina vnímala ako prejav dôvery od spolužiakov. Podstata ich práce spočívala najmä v príprave a realizácii kultúrno-spoločenských aktivít pre žiakov, učiteľov a charitatívnych činností, o ktorých škola informovala na svojom webovom sídle i prostredníctvom sociálnych sietí.

¹⁹ 92,21 % žiakov súhlasilo s vyjadrením: „S učiteľmi sa rozprávame o pravidlách správania stanovených v ŠP“;

Pri riešení výchovných problémov väčšina potvrdila svoju spoluprácu s výchovnou poradkyňou pri formovaní ústretových vzájomných vzťahov v triednych kolektívoch medzi žiakmi. Učiteľov takmer všetci považovali za spravodlivých a väčšina (72,7 %) vyjadrila názor, že škola uplatňuje voči žiakom rovnaký prístup. Svoju účasť pri prešetrovaní šikanovania vnímala len asi štvrtina (27,3 %), ostatní svoje negatívne odpovede vysvetlili nezaznamenaním tohto problému v škole. Väčšina (75,7 %) členov potvrdila i zapracovanie ich pripomienok do školského poriadku i akceptovanie námetov na zlepšenie práce školy. V osobnom rozhovore potvrdili ústretový postoj riaditeľky školy k ich podnetom, no napriek pozitívnym vyjadreniam v dotazníku svoje návrhy na úpravy školského poriadku nevedeli konkretizovať. Riaditeľka v rozhovore potvrdila spoločné konštruktívne stretnutia so školským parlamentom, pripustila očakávanie väčšej iniciatívy a samostatnosti práce jeho členov.

Realizovaná **organizácia teoretického i praktického vyučovania**, počet vyučovacích hodín v jednom dni, ich dĺžka, organizácia prestávok i začiatok a koniec vyučovania boli dodržané v súlade s príslušným právnym predpisom.

Dokumentácia o realizovaných školských akciách a podujatiach bola kompletná, obsahovala požadované záznamy o poučení účastníkov o BOZ s podpismi zúčastnených žiakov a v prípade neplnoletých žiakov aj informovaný súhlas ich zákonných zástupcov.

Podmienky výchovy a vzdelávania boli na veľmi dobrej úrovni.

2 ZÁVERY

PROCES VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Žiaci svojim kultivovaným, spisovným a terminologicky správnym vyjadrovaním preukázali primerane rozvinuté **komunikačné kompetencie** na hospitovaných všeobecnovzdelávacích predmetoch i predmetoch teoretického odborného vzdelávania. Počas riadených rozhovorov pohotovo reagovali na podnety učiteľov, dokázali rozlíšiť podstatné javy a súvislosti na vyriešenie úloh, ako aj reprodukovať cudzojazyčný obsah. Pri práci s textom vedeli identifikovať základné informácie, porovnať ich so svojimi poznatkami a využiť v odpovediach, menej príležitosti mali pre prácu s elektronickými informačnými zdrojmi. Prevládajúce uplatňovanie frontálnej formy vyučovania a zadávanie zatvorených otázok však ponúkalo žiakom menej príležitostí na samostatné súvislé rozvíjanie myšlienok najmä pri práci s textom, obmedzovalo ich to k jednoslovným odpovediam, čo znižovalo kvalitu ich komunikácie. **Poznávacie kompetencie** boli s podporou materiálnych didaktických pomôcok rozvíjané najmä prostredníctvom úloh zacielených na zapamätanie poznatkov a ich aplikáciu v známych kontextoch s využitím vlastných skúseností žiakov. Nedostatočná miera zadávaných úloh vyžadujúcich od žiakov hodnotiace úsudky, analytický a tvorivý prístup k ich riešeniu výrazne znižovali úroveň rozvoja ich kognitívnych zručností. Efektivitu edukácie znižovala i sporadická diferenciacia úloh podľa individuálnych schopností jednotlivcov. Žiaci spontánne prejavovali záujem o individuálne i skupinové učebné činnosti a plnili pokyny učiteľov, efektivitu ich učenia sa znižovala nedostatočne využitá práca s chybou. Správnosť riešení posudzovali okrem MAT takmer výlučne učelia, čím žiaci neboli stimulovaní k jej odhaleniu, identifikovaniu príčin a spôsobov eliminácie. Zručnosti vyhodnotiť svoj pokrok v učení sa, pomenovať svoje silné a slabé stránky ani vyjadriť sa ku kvalite práce rovesníkov rozvíjané neboli, čo výrazne znižovalo úroveň **kompetencií k celoživotnému učeniu sa**.

Príležitosti na prezentovanie svojich občianskych postojov využili žiaci najmä vo všeobecnovzdelávacích predmetoch vyjadrovaním svojho názoru k prezentovaným odborným témam i príkladom z praxe, dokázali ho podporiť i osobnými skúsenosťami, vedeli

sa vzájomne počúvať a akceptovať iný názor. V predmetoch teoretického odborného vzdelávania sa ich občianske kompetencie rozvíjali v menšej miere. Úroveň **občianskych kompetencií** najviac znižoval nedostatok príležitostí na adekvátnu argumentáciu verbalizovaných postojov a možnosť reagovať na výroky svojich spolužiakov. **Sociálne kompetencie** preukázali empatickým správaním sa so vzájomným rešpektom, podnecujúcim pozitívne vzťahy so spolužiakmi a učiteľmi. Rozvíjanie **sociálnych kompetencií** znižovalo sporadické zaradenie tímovej spolupráce, príležitosti participovať na riešení úloh a prezentovať výsledok práce vo všeobecno-vzdelávacích predmetoch a absencia v predmetoch teoretického odborného vzdelávania.

Počas **praktickej prípravy** preukázali žiaci požadované pracovné návyky a zručnosti počas skupinovej práce a individuálnych činnostiach s využívaním medzipredmetových vzťahov, účtovného a mzdového softvéru OMEGA a OLYMP i prostriedkov IKT. Učitelia rozvrhli praktické činnosti optimálne vzhľadom na náročnosť zadávaných úloh. Zohľadňovali vzdelávacie potreby žiakov, jednotlivcom poskytli doplňujúci výklad, názorne predviedli a v prípade potreby i zopakovali pracovný postup. Žiaci dodržiavali pracovnú disciplínu, stanovené pracovné postupy, pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia i životného prostredia. **Tvorivé myslenie** žiakov bolo limitované mierou osvojenia ich hodnotiacich argumentačných schopností, bolo rozvíjané približne na polovici VH pri navrhovaní produktov finančného trhu a vytvorení powerpointovej prezentácie. Žiaci disponovali adekvátnymi komunikačnými spôsobilosťami. Participáciou na riešených úlohách i konštruktívnou diskusiou rozvíjali svoje **sociálne interakcie**. Slabou stránkou vyučovania praktickej prípravy bola nízka miera rozvíjania **kompetencií k celoživotnému učeniu sa**. Žiaci dokázali korigovať vlastné procesy učenia sa, neboli však podnecovaní k sebareflexii a rovesníckemu hodnoteniu.

Výrazné pozitíva

- aktívna práca žiakov s výukovým softvérom na praktickom vzdelávaní.

Oblasti vyžadujúce si zlepšenie

- sebahodnotenie žiakov a hodnotenie výkonov rovesníkov,
- systematické rozvíjanie vyšších myšlienkových procesov v učení sa žiakov vrátane uplatňovania bádateľských aktivít na podporu aktívneho učenia sa,
- uplatňovanie kooperatívnych foriem práce v teoretickom vzdelávaní.

Učenie sa žiakov v teoretickom všeobecnom vzdelávaní bolo na priemernej úrovni.

Učenie sa žiakov v predmetoch teoretického odborného vzdelávania v skupine odborov 62 Ekonomické vedy, 63, 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby I, II bolo na priemernej úrovni.

Učenie sa žiakov v predmetoch praktického odborného vzdelávania v skupine odborov 62 Ekonomické vedy, 63, 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby I, II bolo na priemernej úrovni.

RIADENIE ŠKOLY

ŠkVP bol vypracovaný v súlade s príslušným ŠVP, škola v ňom **deklarovala vytvorenie podmienok pre edukáciu všetkých žiakov** so zohľadnením ich individuality. Stanovené ciele boli reálne a umožňovali naplniť stanovený profil absolventa. Riaditeľka školy v súlade s víziou a koncepciou rozvoja školy podporovala **profesionálny rozvoj pedagogických zamestnancov** na základe ich profesijných potrieb a záujmu. Zistenia z hospitácií školských inšpektorov nepreukázali významný dopad poznatkov zo vzdelávania na vyučovací proces. Uplatňovanie

inovačných foriem a metód vyučovania na podporu kritického myslenia a aktívneho učenia sa žiakov boli počas hospitácií na teoretickom vzdelávaní uplatňované v menšej miere, čo si vyžaduje zlepšenie. **Úroveň pedagogického riadenia** znižovali i nekompletné kritériá a ostatné podmienky pre prijatie na štúdium.

Vedenie školy dodržiavalo nastavený **vnútorný systém kontroly a hodnotenia** žiakov a pedagogických zamestnancov. Kontrolná činnosť bola plánovaná a zameraná na všetky oblasti riadenia a vzdelávania, v menšom rozsahu bola posudzovaná kvalita učebných činností žiaka a aplikovanie získaných poznatkov zo vzdelávania v edukácii. Následná kontrola splnenia opatrení ani generalizácia výsledkov kontrolnej činnosti realizované neboli, čo znižovalo účinnosť kontrolného systému. Škola systematickú **autoevalváciu nerealizovala**.

Vzájomný vzťah učiteľov a žiakov pozorovaný počas hospitačnej činnosti v čase prestávok preukazoval otvorenosť i vzájomný rešpekt, celková **klíma v škole bola pozitívna**. Zo zistení žiackych dotazníkov vyplynula ich spokojnosť so vzájomnými sociálnymi vzťahmi v triednom kolektíve, menšiu sebadôveru cítili pri zvládaní učebných problémov. Vyjadrili nedostatočnú mieru pozornosti učiteľov o ich záujmy, koníčky, problémy. Prostredie školy považovali za bezpečné, i keď jednotlivci poukázali na nevhodné prejavy správania sa niektorých spolužiakov. Pravidelne realizovaný monitoring nepotvrdil výskyt šikanovania, ale poukázal na výskyt vzťahových problémov niektorých jednotlivcov. Z dotazníkov zadaných učiteľom školy vyplynulo, že **klíma školy je otvorená**. Pedagogickí zamestnanci v dotazníku školskej inšpekcie **potvrdili spokojnosť so svojou profesiou i so svojou školou**. **Systém výchovného poradenstva a prevencie** bol funkčný, jeho efektivitu zvyšovalo zriadenie podporného tímu. Zmysluplne obsahovo a organizačne prepojené činnosti jeho členov umožňovali ich vzájomnú kooperáciu pri uplatňovaní cielej podpory pri prekonávaní bariér v učení sa žiakov. Účinnosť podporných opatrení však nebola vždy adekvátne vyhodnotená, čo si vyžaduje zlepšenie.

Riadenie školy bolo na dobrej úrovni.

PODMIENKY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Riaditeľka školy a jej zástupkyňa spĺňali **kvalifikačné predpoklady** i požiadavky na výkon činnosti vedúceho PZ, rovnako všetci PZ spĺňali kvalifikačné predpoklady na výkon pracovnej činnosti v príslušnej kategórii a podkategórii. **Odbornosť vyučovania** bola zabezpečená na 93,8 % (všeobecnovzdelávacie predmety 94,29 %, teoretické odborné predmety 95,15 %, praktické vyučovanie 90,83 %). Neodborné vyučovanie niektorých VP neovplyvnilo kvalitu vzdelávania žiakov.

Priestorové podmienky pre všeobecné i odborné vzdelávanie zodpovedali schválenému normatívu pre ŠO 6317 M obchodná akadémia. Umožňovali vzdelávanie každého žiaka v súlade so vzdelávacími cieľmi a požiadavkami profilu absolventa stanovenými v ŠkVP. Škola disponovala požadovaným **materiálno-technickým vybavením**, ktoré priebežne inovovala.

Školský poriadok bol zverejnený, upravoval organizáciu vyučovania a obsahoval pravidlá správania sa všetkých aktérov edukácie, ich práva a povinnosti boli zosúladené so školským zákonom.

Členovia **školského parlamentu** participovali najmä na príprave a realizácii kultúrnych a spoločenských aktivít pre žiakov, učiteľov a charitatívnych činností, o ktorých škola informovala na svojom webovom sídle i prostredníctvom sociálnych sietí. Ocenili ústretovú spoluprácu s riaditeľkou školy i s výchovnou poradkyňou.

Podmienky výchovy a vzdelávania boli na veľmi dobrej úrovni.

Komparáciou zistení z komplexnej inšpekcie uskutočnenej v školskom roku 2005/2006 s aktuálnymi zisteniami sa preukázalo, že **hodnotenie školy sa nezmenilo**. Kvalita všeobecného i odborného vzdelávania zostali na priemernej úrovni, úroveň riadenia na dobrej a podmienky výchovy a vzdelávania na veľmi dobrej úrovni. Počet a charakter porušení všeobecne záväzných právnych a interných predpisov bol aktuálne výrazne nižší v porovnaní so zisteniami z predchádzajúceho obdobia, čo poukázalo na zvýšenie efektivity aktuálne uplatňovaného kontrolného systému vedenia školy. Počas následnej inšpekcie bolo zistené, že všetky odporúčania boli akceptované a prijaté opatrenia boli splnené, čím škola preukázala záujem o napredovanie v kvalite edukácie i riadenia školy.

Školská inšpekcia na hodnotenie škôl/školských zariadení používa tieto hodnotiace výrazy:

veľmi dobrý	výrazná prevaha pozitív, drobné formálne nedostatky, mimoriadna úroveň
dobrý	prevaha pozitív, formálne, menej významné vecné nedostatky, nadpriemerná úroveň
priemerný	vyrovnanosť pozitív a negatív, priemerná úroveň
málo vyhovujúc	prevaha negatív, výrazné nedostatky, citeľne slabé miesta, podpriemerná úroveň
nevyhovujúci	výrazná prevaha negatív, zásadné nedostatky ohrozujúce priebeh výchovy a vzdelávania

otvorená klíma školy

je charakterizovaná vzájomnou dôverou v učiteľskom zbore, súdržnosťou kolektívu, angažovanosťou učiteľov, demokratickým štýlom riadenia školy, pričom systém riadenia je pevný a stabilný

uzavretá klíma školy

je charakteristická nedôverou medzi učiteľmi a ich slabou angažovanosťou; v riadení školy je cítiť formalizmus, riaditeľ si udržiava odstup, chod školy a smerovanie školy sú učiteľom nejasné

Zistilo sa porušenie všeobecne záväzných právnych a interných predpisov:

1. § 65 ods. 2 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*neurčenie jednotných kritérií a podmienok prijatia na štúdium pre termíny prijímacieho konania – neurčenie podmienok pre úspešné vykonanie prijímacej skúšky*).

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. odporúča:

- zamerať hospitačnú činnosť na hodnotenie učebnej činnosti žiakov a u učiteľov uplatňovanie inovatívnych metód vyučovania podporujúcich systematické rozvíjanie

- vyšších myšlienkových procesov v učení sa žiakov, na využívanie kooperatívnych foriem práce a na podnecovanie žiakov k sebareflexii a hodnoteniu výkonu rovesníkov,
- analyzovať a zovšeobecňovať zistenia z kontrolnej činnosti a kontrolovať plnenie prijatých opatrení,
 - realizovať systematické autoevalvačné procesy,
 - vyhodnocovať účinnosť prijatých opatrení súvisiacich s podpornými opatreniami pre MUŽ vo vzdelávaní a eliminovanie negatívnych javov v správaní sa žiakov.
2. **ukladá kontrolovanému** subjektu v lehote do 01. 03. 2024 **prijat' konkrétne opatrenia** na odstránenie zisteného nedostatku týkajúceho sa pedagogického riadenia - *neurčenie jednotných kritérií prijímacieho konania pre úspešné vykonanie prijímacej skúšky a podmienok prijatia na štúdium* a predložiť ich Školskému inšpekčnému centru Banská Bystrica s uvedenými termínmi splnenia a menami zodpovedných zamestnancov.

Správu o splnení prijatých a uložených opatrení na odstránenie nedostatkov a ich príčin predložiť Školskému inšpekčnému centru Banská Bystrica v termíne do **04. 09. 2024**.

PÍSOMNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII:

1. Školský vzdelávací program s názvom Obchodná akadémia;
2. triedne výkazy, katalógové listy žiakov, elektronická triedna kniha, protokoly o maturitnej skúške;
3. zmluvy o poskytovaní praktického vyučovania;
4. rozhodnutia vydané riaditeľkou školy;
5. dokumentácia kontrolnej činnosti školy riaditeľky školy a jej zástupkyne;
6. plány práce a zápisnice zo zasadnutí PK, zápisnice z rokovania pedagogickej rady a z pracovných porád;
7. dokumentácia prijímacieho konania;
8. dokumentácia výchovnej poradkyne, koordinátorky prevencie;
9. dokumentácia školskej psychologičky;
10. školský poriadok;
11. rozvrh hodín tried a osobné rozvrhy učiteľov;
12. štatút školského parlamentu;
13. kritériá hodnotenia PZ;
14. ročný plán vzdelávania PZ v školskom roku 2022/2023;
15. správa o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach za školské rok 2021/2022 a 2022/2023;
16. hospitačné záznamy vedenia školy;
17. doklady o vzdelaní pedagogických zamestnancov;
18. dokumentácia súvisiaca s organizovaním exkurzií, kurzov a výletov;
19. prevádzkové poriadky odborných učební, telocvične a športových priestorov;
20. záznamy o krúžkovej činnosti.

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školská inšpektorka: RNDr. Iveta Krupová

Dňa: 06. 02. 2024

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Banská Bystrica:
RNDr. Iveta Krupová
- b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:
Mgr. Lívia Žuffová

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 19. 02. 2024 v Banskej Bystrici:

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Banská Bystrica:

RNDr. Iveta Krupová

- b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Lívia Žuffová

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú (vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných od prerokovania):

Mgr. Lívia Žuffová, riaditeľka školy

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

RNDr. Iveta Krupová, školská inšpektorka

3 PRÍLOHY

1. Klíma školy (graf)
2. Údaje o škole (graf)

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti